

AGATHA CHRISTIE

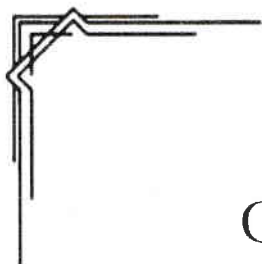
books

UCIGAȘUL ABC

Traducere din limba engleză
MANUELA ZIPIȘI

LITERA

București

CAPITOLUL 1

SCRISOAREA

În iunie 1935, m-am întors acasă de la ferma mea din America de Sud pentru o perioadă de aproximativ șase luni. Trecusem prin momente dificile acolo și, asemenea restului lumii, sufeream de pe urma crizei. Era necesar să mă ocup de diverse afaceri în Anglia și simțeam că nu aveau să fie profitabile decât dacă mă implicam personal. Soția mea a rămas să se îngrijească de fermă.

Unul dintre primele lucruri pe care le-am făcut când am sosit în Anglia a fost să-l caut pe vechiul meu prieten, Hercule Poirot.

L-am găsit instalat într-un apartament modern din Londra și l-am acuzat (iar el n-a putut nega) că alesese acea clădire numai datorită aspectului ei geometric și al proporțiilor sale.

-Da, prietene, dar nu ți se pare că această simetrie e extrem de plăcută? mi-a replicat Poirot.

I-am răspuns că, în opinia mea, exagerează cu pătratele, după care, făcând aluzie la o glumă veche, l-am întrebat dacă în această construcție

ultramodernă găinile erau dresate să facă ouă pătrate.

Poirot a râs din toată inima.

- Cum de ți-ai amintit gluma asta? Ei bine, nu! Știința n-a reușit încă să educe găinile în așa fel încât să satisfacă gusturile epocii moderne; încă mai fac ouă de diferite dimensiuni și culori!

Mi-am cercetat prietenul cu multă afecțiune. Se ținea extrem de bine și părea că nu îmbătrânise decât cu o zi față de ultima oară când ne văzuserăm.

- Ești în formă, Poirot, i-am zis. N-ai îmbătrânit deloc. De fapt, dacă așa ceva e posibil, aș putea spune că ai mai puține fire albe decât la ultima noastră întâlnire.

Poirot mă privi zâmbind.

- Și de ce n-ar fi posibil? E chiar adevărat.

- Vrei să spui că părul tău devine din cărunț negru, și nu invers?

- Exact!

- Dar, din punct de vedere științific, e imposibil!

- Ba nu.

- Totuși, e foarte ciudat. E împotriva firii.

- Ca de obicei, Hastings, ai o minte frumoasă și inocentă. Și văd că anii n-au schimbat acest lucru. Tu observi un fapt și îi oferi soluția în același timp, fără să-ți dai seama de ceea ce faci!

L-am privit descumpănit.

Fără a spune un cuvânt, merse în dormitor, de unde se întoarse cu o sticlă pe care mi-o înmână. Am luat-o, neînțelegând mare lucru. Pe sticlă scria:

Revivit – Pentru a reda părului nuanța lui naturală.

Revivit nu este o vopsea de păr. Disponibilă în cinci nuanțe: cenușiu, castaniu, roșcat, șaten-închis, negru.

– Poirot, am strigat eu, ți-ai vopsit părul!

– În sfârșit te-ai prins!

– Deci *asta* este cauza pentru care părul tău pare mult mai negru decât ultima oară când ne-am văzut.

– Exact!

– O, Doamne, am exclamat eu revenindu-mi din șoc. Probabil că data viitoare, când mă voi întoarce acasă, te voi găsi purtând mustață falsă sau faci și *asta* deja?

Poirot sări ca ars. Mustața fusese întotdeauna punctul lui sensibil și era foarte mândru de ea. Cuvintele mele îl atinseră unde-l durea mai tare.

– În nici un caz, *mon ami!* Mă rog Domnului ca ziua aceea să fie cât mai îndepărtată. Mustață falsă! *Quelle horreur!*

Și, ca să mă asigur de autenticitatea indiscutabilă a mustății sale, o răsuci cu putere.

- Și e încă și foarte stufoasă, după câte observ, am remarcat eu.

- *N'est-ce pas?* În toată Londra nu există mustață mai grozavă ca a mea.

„Și nici o meserie ca a ta“, am adăugat eu în gând, dar n-aș fi îndrăznit să-l rănesc pe Poirot spunând asta cu voce tare. În schimb, l-am întrebat dacă mai profesa din când în când.

- Știi că te-ai retras acum ceva timp...

- *C'est vrai.* M-am ca retras să pot cultiva dovlecei! Dar exact atunci s-a petrecut o crimă, așa că am trimis dovleceii la dracu'. Iar de atunci - și știi foarte bine ce vei crede despre asta - sunt ca o primadonă care își tot repetă spectacolul de adio la nesfârșit!

Am izbucnit în râs.

- Cam așa s-au petrecut lucrurile. De fiecare dată ziceam: e ultima oară. Dar, imediat, se ivea ceva! Și trebuie să recunosc, prietene, că n-am nici cea mai mică dorință să mă retrag. Dacă micile celule cenușii nu sunt puse la treabă, ruginesc.

- Înțeleg. Le pui la treabă, cu cumpătare.

- Exact. Îmi permit să aleg. Lui Hercule Poirot nu-i revine decât crema crimelor.

- Și a fost destulă cremă în ultima vreme?

- *Pas mal.* Cu puțin timp în urmă, am scăpat ca prin urechile acului.

- De un eșec?

Poirot păru șocat.

- Nu, nu. Numai că eu, eu, *Hercule Poirot*, am fost la un pas să fiu doborât.

Am fluierat surprins.

- O crimă îndrăzneată!

- Nu atât îndrăzneată, cât neglijentă, preciză Poirot. Țasta e cuvântul, neglijentă. Dar să trecem peste asta. Hastings, să știi că, într-un fel, te consider mascota mea.

- Chiar așa? În ce sens?

Poirot nu-mi răspunse direct, dar continuă:

- De îndată ce am auzit că sosești, mi-am spus: se va ivi ceva. Cred că noi doi vom avea ocazia să vână ceva, ca în vremurile bune. Iar dacă am dreptate, sigur nu va fi vorba de ceva obișnuit. Poirot începu să-și agite mâinile încântat: Va fi ceva *recherché*, delicat, fin...

Rosti ultimul cuvânt savurându-l din plin.

- Pe legea mea, Poirot! Oricine te-ar auzi, ar crede că tocmai comanzi cina la Ritz.

- Ce, o crimă nu poate fi comandată? Ba da! Însă eu cred în soartă, în destin, dacă vrei. Iar destinul tău este să-mi stai alături și să mă împiedici să comit o greșală de neiertat.

- Ce înțelegi „prin greșală de neiertat“?

- Să scap din vedere ceva evident.

M-am gândit la răspunsul lui, fără să-i înțeleg însă rostul.

- Deci, am întrebat eu zâmbind, supercrima asta a avut deja loc?

- *Pas encore*. Cel puțin... adică...

Făcu o pauză și o cută de nedumerire i se încreți pe frunte. Mâinile lui îndreptară automat un obiect sau două pe care le mișcasem fără să-mi dau seama.

- Nu sunt sigur, șopti el.

Era ceva atât de straniu în tonul lui, încât l-am privit surprins. Cuta de pe frunte nu dispăruse. Deodată, dând din cap hotărât, traversă camera până la un birou de lângă fereastră. Nu mai e nevoie să spun că toate hârtiile erau aranjate impecabil în sertare, astfel încât găsi imediat ce căuta.

Înaintă cu pași mărunți către mine, cu o scrisoare desfăcută în mână. O citi, apoi mi-o întinse.

- Spune-mi, *mon ami*, ce părere ai?

Am luat scrisoarea, curios. Era scrisă la mașină, pe o hârtie groasă:

Domnule Hercule Poirot,

Vă face o deosebită plăcere să dezlegați mistere care sunt prea complicate pentru neîndemânatica noastră poliție britanică, nu-i așa? Dar e momentul să vedem, domnule Poirot cel Istet, cât de istet sunteți de fapt. Poate nu va fi foarte greu să dezlegați acest mister. Căutați Andover, în data de 21 a acestei luni.

Cu sinceritate,

ABC

Am cercetat plicul, pe care era, de asemenea, un scris de mașină.

- Ștampila poștală WC1, zise Poirot în timp ce mă uitam la timbru. Deci ce părere ai?

- Cred că e opera vreunui țicnit.

- Asta e tot ce ai de spus?

- Dar ție nu ți se pare că ar fi vorba de un nebun?

- Așa pare, prietene.

Vorbise pe un ton foarte serios. L-am privit intrigat.

- Tu chiar iei chestia asta de bună, Poirot.

- Un nebun, *mon ami*, trebuie luat în serios, pentru că poate fi foarte periculos.

- Da, bineînțeles, e adevărat... la asta nu mă gândisem... Dar ceea ce vreau să spun e că scrisoarea asta pare mai degrabă o glumă proastă. Poate a scris-o vreun petrecăreț care a exagerat cu trasul la măsea.

- *Comment?* Măsea, care măsea?

- E un fel de-a spune. E vorba de un tip făcut pulbere, mai bine zis care a băut cam mult.

- *Merci*, Hastings, dar sunt la curent cu înțelesul cuvântului „pulbere“. Deci, ceea ce vrei tu să spui este că nu poate fi vorba decât despre...

- Dar ce, tu crezi că-i vorba de mai mult? am întrebat uimit de dezamăgirea tonului său.

Poirot dădu din cap, plin de dubii, fără să spună nimic.

- Ce-ai făcut cu scrisoarea asta? l-am întrebat.

- Ce-aș fi putut face? l-am arătat-o lui Japp, care a fost de aceeași părere cu tine, și anume că e vorba de o glumă proastă. Primesc chestii de genul ăsta în fiecare zi la Scotland Yard. Și chiar și eu am porția mea de glumițe...

- Dar pe asta o iei în serios?

Poirot îmi răspunse încet:

- Hastings, e ceva legat de scrisoarea asta care nu-mi place...

Deși nu mă așteptam, tonul vocii lui mă impresionă.

- La ce te gândești?

Scutură din cap, în timp ce luă scrisoarea și o puse din nou în birou.

- Și dacă o iei într-adevăr în serios, ce poți face?

- Acționez, ca de obicei! Dar ce-i de făcut? Și cei din poliția locală au văzut scrisoarea, dar nici ei nu i-au acordat vreo importanță. Nu s-au descoperit amprente pe ea și nu există nici un indiciu despre cine ar putea fi autorul.

- Prin urmare, te bazezi numai pe instinct?

- Nu pe instinct, Hastings. „Instinct“ nu-i cuvântul potrivit. *Știința - experiența mea* - îmi spune că e ceva în neregulă cu scrisoarea asta.

Gesticulă, negăsindu-și cuvintele, apoi dădu iar din cap.

- Poate fac din țânțar armăsar, dar în orice caz nu avem altceva de făcut decât să așteptăm.

- 21 e vineri. Dacă vreun jaf sau o spargere va avea loc pe lângă Andover, atunci...

- Ah, ce ușurare ar fi...

- *Ușurare?* l-am întrebat eu mirat de un asemenea cuvânt. Un jaf ar putea fi *palpitant*, dar în nici un caz o ușurare! am protestat.

Poirot dădu din cap cu putere.

- Greșești, prietene. N-ai înțeles unde bat. O spargere ar fi o nimica toată în comparație cu acel ceva la care mă gândesc eu.

- La ce te gândești?

- La *crimă*, spuse Hercule Poirot.